

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDUS NANDOR

Felelős szerkesztő: MARÓT SANDOR

Demokrata-e az erdélyi magyarság?

Az erdélyi magyar kisebbség problémájához szeretnék néhány reflexiót fűzni, anélkül, hogy a most folyó aktuális vitába beavatkoznék. Vannak problémák, amelyekhez csak a legnagyobb óvatossággal, a legkörültekintőbb aggodalommal szabad hozzányúlni, mint ahogy vannak betegek is, akik számára a doktrínér orvosi őszinteség és leplezetlenség inkább káros hatású, mint hasznos. Eppen ezért kérem is az olvasót, e cikkben foglalt véleményem ne tartsa márkára nézve kötelezőnek. Gondolja, hogy egyszerű magánvéleményről, sőt különvéleményről van szó, amely praktikus és gyakorlati jelentőségű tényekhez fűződik ugyan, de távol áll minden aktuális politikai elvtől, programtól, vagy világnézettől. Sőt talán nem is a vélemény a fontos, hanem a ténymegállapítás, amelynek konzekvenciáit mindenki saját legjobb meggyőződése szerint vonhatja le.

Ismétlem, nagyon kiméletesen akarok a kényes kérdéssel foglalkozni, de nem hallgathatom el azt a szomorú diagnózist, amely minden további következtetések axiómája, amelyet minden magyar anyanyelvű erdélyi román állampolgár öntudatlanul, vagy tudatosan fájdalmasan érez. Ez a szomorú tény röviden ebben foglalható össze: az erdélyi magyar kisebbség súlyosan beteg. Betegségének oka nem csupán a felülről ható, állandó és egy pillanatra sem enyhülő nyomás, hanem a rugalmasság, az életképesség, a szervezethez tartozó hiánya. Régebben, amikor még más ideológiák voltak divatban és más kifejezéseket is használtak társadalmi jelenségek definiálására, ezt így fejezték volna ki: a magyarság még nem ébredt nemzeti öntudatra. Ezt azonban nem alkalmazhatjuk egy olyan népcsoportra, amely mögött már egy ezeréves nemzeti állam múltja áll és amelynek tradíciói a történelem beláthatatlan végtelenségébe nyúlnak visszafelé.

Gyakorlatilag a betegség abban nyilvánul, hogy az erdélyi magyar kisebbség ez időszerint képtelen egységes akció kifejtésére. Pedig soha, amióta államok és nemzetek vannak, annyi közös érdek nem fűzött egymáshoz embereket, mint a magyar anyanyelvű román állampolgárokat. A nagy tragédia legmegrázóbb befejezése az, hogy ime egymás mellett, a legszorosabb életközösségben, azonos életviszonyok között élnek népmilliók, akiknek a sors ugyanazokat a szenvedéseket juttatta osztályrészü, akik ugyanazt a nyelvet beszélik, és még sem tudják egymást megérteni.

Most, a választások küszöbén ez a speciális morbis hungaricus szinte kétségbeesítő meztelenségében nyilvánul meg. Tízféle párt, frakció, osztály, felekezet támad fel egyszerre és a maga számára vindikálja a jogot, hogy a milliók nevében reprezentáljon. Mindegyik frakció azt hangoztatja, hogy a néptömeg az ő háta mögött áll. Ő hivatott rendelkezni a magyar nép nevében. És e különböző csoportok lassankint egész a gyűlöletig menő hevességgel narcol-

nak egymással és észre sem veszik, hogy ez alatt a hatalom lassú, biztos és környezetellen kézzel folytatja a régi, bevált politikát: „divide et impera”.

Ebben a testvérharcban pedig éppen az a legszomorúbb tény, hogy a magyarul beszélő népek milliói e frakcióktól egyformán távol állanak. Nem láthatók tömegek, csak vezetők, tábornokok csapatok nélkül. Kétségtelenül jóhiszemű, lelkes, önáldozó hadvezérek, akiknek azonban még mostanáig nem sikerült legénységet toborozni. A harc tehát csak jelszavakkal és jelszavak körül forog, de ezek a jelszavak nem alkalmasak arra, hogy az erdélyi magyarokat felébresszék kábultságukból és halálos letargiájukból.

Már ezek a jelszavak is régiek, kopot-tak, nagyon sok magyar ember részére viszással hangzanak és nem praktikus értékek. Egy teljesen objektív, idegen szemlélő, akinek a testvérharc nem vág húzába, meg sem értené például azt a vitát, amely a demokrácia problémája körül keletkezett. Egészen természetes, hogy egy nemzeti kisebbség nem is lehet más, mint demokrata, sőt radikális megállítást, hiszen a kisebbségeknek érdeke, hogy az összes polgári szabadságjogok, úgy ahogy azt az 1781-es francia alkotmánytörvény doktrínéi alapossággal megformálta, teljes csorbitatlanságukban érvényesüljenek. Az egyéni szabadság, a vallásszabadság, a tanszabadság, az egyesülési és gyűlékezési jog, a sajtószabadság, a foglalkozás és költözködés szabadsága, az általános választójog, a családi tüzhely szentsége, az önrendelkezés joga, az anyanyelv joga, a vagyon igazságos megosztása (úgy-e milyen elcsépelet és megunt, hitelét veszített frázisoknak látszanak ezek?) elsősorban a nemzeti kisebbségek életérdeke. A régi Magyarország öntudatos kisebbségei és különösen éppen az akkori magyarországi román nemzeti-párt lelkes harcosa volt a demokráciának és szoros jegyverbarátságban állott a radikális magyarokkal. A kisebbségi pártoknak — szinte azt mondhatnók — a dolog természeténél fogva egyenesen a destrukció álláspontjára kellene helyezkedniök, mert érdekük ezt így kívánja.

Ezzel szemben, mondjuk ki őszintén az igazságot, az erdélyi magyarság nem destruktív, sőt nem is demokrata, ennek a szónak köznapi értelemben. Megunta a régi jelszavakat, fél a szélsőségek következetes keresztülvételétől. Ez a generáció, mely áteszenvedte a háborút és a forradalmak irtózatát, nem hisz többé a frázisokban. Sőt ellenkezőleg, félőnek, demagógiának tekint a hangoztatásukat. Rendkívül érdekes és fájdalmasan szomorú jelenség: a demokrácia és a radikálisus úgy él az erdélyi magyarság öntudatában, mint a sorstragédiának közvetlen okozója, mint kártékony bacillus, mely felbomlasztotta az élő, viruló és pompázó Magyarországot hatalmas szervezetét.

Ez a generáció még nem tekint történelmi távolságból az eseményeket. Még rendíthetetlenül hisz abban, hogy a demok-

ratikus propaganda, a forradalom volt az oka Magyarország bukásának és nem a háború elvesztése. Még nem látja tisztán, hogy a háború elvesztése önmagában véve, forradalom nélkül is a mai helyzethez vezetett volna. Sőt a forradalom maga is egyszerű következménye volt a háború elvesztésének.

Nem igaz tehát a feltevés, hogy a demokratikus jelszavak mögött a magyarság tömege sorakozik. A városi ipari munkaságtól eltekintve, egyetlen néposztály sem szereti a demokrácia frázisait. A parasztság sohasem szerette, a kispolgárság teljesen közömbös, a plutokrácia érdekét nem szolgálhatja a megrázkódtatás, a földiüket vesztett birtokok régi pozíciókat álmódjává vissza. Az ipari munkáságnak teljesen önálló ideáljai, céljai, szervezeti vannak, amelyek semmiféle tekintetben sem közelesek a polgári osztályok pártjainak törekvéseivel.

Ennek a ténynek végzetes következményei vannak, úgy kifelé, a többi népekkel szemben, mint a belpolitikában. Európa most már lerázta magáról a háború szörnyű likvidációját. A locarnói béke kétségtelenül a konszolidáció alapját vetette meg és pedig a nyugodt, zavartalan termelés, a demokratikus fejlődés alapján. Wilson álma a „népek családjáról” egy lépéssel közeledett a megvalósulás felé.

A néhány millió magyar kisebbség világpolitikai szempontból egyáltalában nem számottevő tényező. A nagyhatalmak, amikor a népek családját megkonstruálják, nem is érnek rá, hogy a mi törekvéseinkkel foglalkozzanak. Mostohagyermekei lettünk a népek családjának, akikre senki sem visel gondot, akiket magukra hagytak. Sőt ha foglalkoznak is velünk, nem értenek meg bennünket. Idegen előttük a mi mealtatásunk, mely nem a demokrácia sablonos formájában jelentkezik. Talán méltányolnák azt, ha mi az anyanyelv jogáért, a közszabadságokért, az általános választói jogért harcolnánk. De furesztánk találják, hogy mi az iskolák államoslása, a földbirtokok felosztása ellen panaszkodunk. Hiszen ezek demokratikus reformok! Nehéz megmagyarázni azt, hogy ezek a látszólagosan demokratikus intézmények milyen súlyos és életbevágó sérelmeket jelentenek a mi számunkra. Az idegen azt hiszi, hogy ezek a gravamenek csak egyéni sérelmek, átmeneti megrázkódtatások, amelyeket nem lehetett elkerülni. A román kormány ezt így magyarázza meg és Genfben méltán hihetik azt, hogy Erdélyben a magyarság helyzete nem szorul a népek szövetségének protezzálására. Ez az oka minden sikertelenségnek és minden kudarnak, amely bennünket eddig a Népszövetség előtt ért.

Még súlyosabb azonban a helyzet a belpolitikában. Mert ez a mentális oka az erdélyi magyarság passzivitásának is. A magyarok zöme egyik párt programjában sem látja meg azt, amiért érdemesnek tartaná megszokott, kényelmes véréről vált passzivitását levetni. Ez a passzivitás egyébként is ősi magyar jellemvonás. A magyar történelmen ezer éven át veres fonálként vonult keresztül a passzív rezisztencia, mint poli-

tikai védekezési fegyver. Ezt az atavisztikus örökséget nagyon nehéz leküzdeni.

Az erdélyi magyarok nem csatlakozhatnak az antidemokratikus elemekhez, mert ezeknek programja érdekük ellen való. Nem támogathatják a demokratikus elemeket sem, mert nem hisznek a demokratikus jelszavakban és érdekük ellenére sem radikális érzelműek. Távol tartják magukat tehát minden politikai mozgalomtól és nem is értik egészen tisztán azt a véleménykülönbségeket, amelyek a vezéreket egymástól elválasztják. Közben pedig a hatalom birtokosai csodálatos energiával dolgoznak. Egymásután jelennek meg a törvények és rendeletek, amelyeknek bevallott céljuk az egységes és nemzeti román állam kiépítése, a román nyelv, a román kultúra egyeduralgának megteremtése, ami negatív annyit jelent: a nemzeti kisebbségek tökéletes beolvasztása. E törekvéseket senki sem titkolja, mindenki látja, sőt a legtöbben nem is értik. Ha volna egy hatalmas, egységes, erős szervezete a magyar kisebbségnek, amely törvényes úton felvehetné a harcot a politika ellen, biztosan nehezebben menne a romanizálás. Mert az uralkodó fajnak ez a manőverre szükségképpen antidemokratikus. Sérti az egyéni szabadságot, a foglalkozás és költözködés szabadságát, a tanszabadságot, az agitáció szabadságát, a sajtószabadságot és az összes szabadságjogokat, amelyeket az elmélet több, mint száz esztendővel ezelőtt megállapított. És ahol a törvényhozás kényszerűségből koncessziókat tesz, ott a végrehajtásban nyilvánul meg az antidemokratikus szemlélet. Az iskolák államosítását, a földosztást, éppen ellenünk használják fel és egészen bizonyos, hogy az általános választói jog és az iskolatörvény gyakorlati alkalmazása sem a magyar kisebbségek érdekeit fogja előmozdítani.

A romanizálás a dolog természeténél fogva antidemokráciát jelent, mert elsősorban saját céljait igyekszik megvalósítani. E törekvéssel szemben csak a demokrácia fegyverével lehetne felvenni a harcot. Minden más eszköz teljesen hatástalan. Ha a magyar kisebbség egységes, erős, szervezett, hatalmas és demokratikus volna, még önállóan is eredményeket érhetne el. De a magyar kisebbség nem egységes, erős, szervezett és demokratikus. Eppen ellenkezőleg. Laza, heterogén, közönyös tömeg, mely nem politizál, mely fél a radikalizmustól, mely nem tud alkalmazkodni az új viszonyokhoz. A magyar kisebbség passzív, tehetetlen és néma. Nem a vezetői, nem a Magyar Pártban dolgozó vezetők a hibások, maga a nagy tömeg fél, idegenkedik minden radikális irányzattól, amely pedig minden kisebbségi élet velejárója. Fél tőle, mert a mult tragédiájáért őt hibáztatja és fél tőle, mert azt látja, hogy a mai román kormány is a demokratikus eszméket a magyar kisebbség ellen használja fel. A magyar kisebbség nem tud megállapodni, gondolkodását lázas tázások zavarják meg. A magyar kisebbség beteg.

A diagnózis megállapítása után nem érezzük magunkat hivatottnak arra, hogy gyógyítsunk is. De mégis azt hisszük, hogy praktikus megoldás nem tartozik a lehetőségek közé. Arra nem lehet számítani, hogy ennek a generációnak ideológiáját megváltoztassuk. Nem lehet kívánni sem, hogy a magyar kisebbség hirtelen öntudatra

ébredjen és vállalja azt a szerepet, amelyet a történelem minden nemzeti kisebbség számára predesztinált. De talán félre lehetne tenni a jelszavakat. A sovinszta jelszavakat éppen úgy, mint a demokráta irázisokat. És pontosan felsorolni, kodifikálni egy olyan programot, amely minden erdélyi magyar embert kielégít. Közös sérelmek és közös törekvések bázisán felépülő programot, amely éppen úgy magában foglalná a föld-

birtokok felosztása folytán szenvedett sérelmek orvoslását, mint az általános választójogot és a magánoktatás szabadságát. Világézüeti szempontból talán kissé felemá volna ez a program. De most fontosabb kérdésről van szó, mint holmi elvi problémák megoldásáról. Fel kell ébreszteni a beteg, néma és tetszhalott magyarságot mind denáron, még az elvek feladása árán is.

Dr Böszörményi Andor

Jorga Miklós nyilatkozik a „Nagyvárad”-nak

Bukarest, október 18. (A Nagyvárad küldött munkatársától.) A parlament megnyitására nem jött el Bukarestbe Jorga Miklós professzor. Most először történt ez meg, mert még a legadább parlamenti harcok idején is eljött eddig és azt hangoztatta, hogy a trónnak kijáró tiszteletet rója le ezzel.

Csak a parlament megnyitása utáni harmadnapon jött be Valeni de Munteből Bukarestbe. Dél előtt hosszasan tárgyalt Maniu Gyulával és délután felolvasta a képviselőházban az ellenzéki pártok deklarációját. És este már utazott is vissza Valeni-ba, mert a parlamentet egy hétre elnapolták.

Az északi pályaudvaron vártam Jorga Miklósra, hogy beszélhessek vele. Lent, a peronon nem találtam, hát végigjártam a kocsikat. Akkor lépett fel az első osztályú kocsiba Jorga Miklós. Magastemetű, imponáló megjelenésű ember a professzor. Joantescu és még egy képviselő kísérik. Meglepő az a tügyelem és gondoskodás, ahogy hívei körülveszik. Az egyik lemeget az étterembe és ennivált vásárol, a másik újságot hoz neki. Gondoskodnak, hogy a csomagja el legyen helyezve. Jorga pedig úgy fogadja ezt a gondoskodást, mint a neki természetesen kijáró tiszteletet... Beül a fülkébe, amelyben mindenki ismerőse. Csodálatosan erős, friss ez az ember most és kora egyáltalában nem látszik meg rajta. A tekintetében van valami erős, lebilincselő. Egészen különös egyénisége ez a tudós professzor a román politikai életnek és egészen bizonyos, hogy ha más országban született volna, minden erejét és energiáját a tudomány kapja. Itthon nem lehet. Erzi, hogy szüksége van a képességeire az országnak.

A vasúti kocsiban nincs formalitás, bejelentés. Odamegyek és bemutatkozom.

— Kérem professzor ur, én nagyváradai magyar újságíró vagyok. A parlament megnyitása alkalmából feljöttem Bukarestbe és elsősorban is az Ön véleményét szeretném kikérni a politikai helyzetről.

Barátságosan mosolyog. Még mindig fogja a kezemet.

— Magyar újságíró?! Nagyon örövendek. Megkaptam a meghívójukat és nagyon szívesen elmennék a nagyváradai országos kongresszusukra, de — sajnos — Nagyvárad egy kicsit messze van már nekem! Kérem, adja át üdvözlőtem az uraknak és mondja meg, hogy a kisebbségek jogos érdekeinek tiszteletben tartásáért — mint eddig is — mindenkor sikra szállók. Én tiszteletben tudom tartani minden kultúra jogát az életre és a fejlődésre. A magyarokról pedig nagyon sok jót tudok.

A politika, képviselő ur? Milyennek látja a helyzetet?

— Csak most, egy napja vagyok a fővárosban és így nem vagyok alaposan tájékozva a helyzetről. Mosolyog. De, hogy lássa, hogy szívesen tájékoztatom, ha akarja, mindent elmondok a valeni de muntei politikai eseményekről. Az ügy, nem érdekli?

— Az ellenzéki pártok tárgyalásai nem szakadtak meg és nekem az a meggyőződés, hogy hamarosan tiszta helyzetet teremthetünk.

— Azt tudja jól, hogy milyen véleményekkel vagyok Brattianu Jonel alkotmányáról és politikájáról. Mindent meg fogok tenni, hogy végre egészséges viszonyokat teremtsünk!

Azután kulturális kérdésekre szeretnék választ kapni Jorgától, a tudóstól... De késő van. Kint sípol a vonatvezető és lassan megmozdulnak a kerekék. Csak annyi időm van, hogy kezet fogjunk és már a sebesen mozgó vonatról ugrottam le.

Fleischer Sándor.

November 5.

A váradi hadiárva napja.

— A hadiárvaikat gyámoltó egyesület fényes programmal ünnepséget rendez a Katolikus Körben.

Sándor Fleischer
Magyar újságíró
Magyar újságíró
Magyar újságíró
Magyar újságíró
Magyar újságíró
Magyar újságíró
Magyar újságíró
Magyar újságíró
Magyar újságíró

Apolló mozgószínház

5, 7 és 9 órákor.

SLÁGER!

Még ma és holnap, — Mary Pickford legszebb filmje

SLÁGER!

ROSITA az utcai énekes leány!

Hatalmas 7 felvonásos dráma. — Spanyolországi karneval. — Egy főnemes és az uccai énekesleány romantikus szerelme.

ROSE vonósnégyes

november 13-án

Jegyek a Hegedűs Hírlapirodában

Külföld

Mac-Donald
budapesti látogatásai

Főadást tartott a Népszava szerkesztőségében a szocializmusról

Budapestről jelentik: Macdonald, a ki lord Arnold kecskgyáros kíséretében érkezett Budapestre, első este Barclay angol követ vendége volt. A vacsorán résztvevett Bethlen gróf miniszterelnök, Walkó Lajos külügyminiszter és Rakovszky Iván belügyminiszter is.

A volt angol miniszterelnök, az angliai munkáspárt élnöke hétfőn a szocialdemokrata-párt küldöttségét fogadta, majd aztán leadta nevéjét Bethlen István gróf miniszterelnöknek. Ebed előtt meg látogatta a múzeumokat. Bethlen gróf és felesége szűkössé ebédet adtak Ramsay Macdonald tiszteletére. Az ebéden résztvevett Barclay brit követ, Apponyi Albert gróf, Teleki Pál gróf, Khuen-Héderváry Sándor gróf rendkívüli követ és mások.

Este negyed hétkor a Népszava szerkesztőségébe látogatott el Macdonald, ahol Vanczák János szerkesztő, Weltner Jakab, Peyer Károly, Propper Sándor és a Népszava szerkesztőségének tagjai fogadták. Dr. Vámbéry Ruzssem mutatta be a volt angol miniszterelnököt, aki leült az egyik szerkesztőségi asztalhoz és a szocializmusról beszélt. Arra a kérdésre, hogy milyen jövőt néz Európában a szocializmus, Macdonald a következőket felelte:

— Nem igen lehet kétséges az, hogy a jövő a szocializmus. Minden országban erős vezére kell, hogy legyen a szocialista-pártnak, hogy így az egységes és céltudatos irányt kapjon. A párt és vezérek helyezkedjenek teljes határozottsággal a demokrácia és a parlamentarizmus alapjára. Minden leisklás erről a bázisról, minden tévórázás és minden határozatlanság ebben az irányban csak késleltetheti azt az órát, mikor a szocialista-pártok az egyes országokban elvégzik a nekik rendelt munkát.

A másik kérdésre, amelyre Macdonald választ adott a Népszava szerkesztőségének, az volt, vajon hisz-e a tartós európai béke lehetőségében? Macdonald igen kategorikusan felelt:

— Ha Európa újra nem vezetne a tartós, biztos béke felé, akkor semmi értelme sem volna a politikának és ha nem hinnék abban, hogy kiépül Európa békéje, akkor nem tudnám és nem akarnám a politikus mesterségét folytatni.

Macdonald tegnap látogatta a nemzetgyűlést, ahol Szcitovszky elnök fogadta és kalauzolta.

A színészek küldöttsége
a polgármesterrel

Megígérte, hogy nem korlátozzák az előadásokat

A tanács nem indokolt állásfoglalása, amellyel megtiltja, hogy a színház vasárnap és ünnepnapokon két délutáni előadást tartson, majdnem válságba került az idei szezon. Gróf László színházigazgató, aki a magas rezsiszámla ellensúlyozására bealkalmult a második vasárnap délutáni előadás jövedelmét is, kijelentette, hogy amennyiben a tanács tiltó rendelkezéseit nem oldja fel, semmint hogy elusszon, visszalép a színház vezetésétől.

A színészek, zenészek és a társulat műszaki alkalmazottak küldöttségét menesztették tegnap dr. Bucico Coriolán polgármesterhez, aki lekötözött udvariassággal állott a deputáció rendelkezésére. A küldöttség Tóth Elek, Lengyel Vilmos, Madas István, Kertész Sándor, Kertész Jakab zeneigazgató Fényes György díszletmester ismertették a polgármesterrel, hogy társulati érdek a sértő határozat megváltoztatása. A deputáció szónoka Lengyel Vilmos formás beszédben utalt a mindenkor méltányosságot tanúsító tanács jóakaratra, arra, hogy a vasárnapi előadások száma lényegében egyetlen érdeküket sem sért. Dr. Bucico Coriolán polgármester a kultúrember színházszereztetével állott mindig a nagyváradi színház mellett. Minden érdeklődő városba két délutáni előadást tartanak. Ami a közönség szempontjából is szükséges, hiszen a munkásság csak vasárnap látogathatja az előadásokat. Válaszában a polgármester nem is tagadta meg a hozzáfűzött reményeket. Kijelentette, hogy amennyiben a színház prosperálásának gátja egyedül a vasárnapi és ünnepnap előadások számában rejlik, úgy a maga részéről szívesen hozzájárul ahhoz, hogy a színház akkor és annyi előadást tartson, amennyit akar.

— A tanácsot álláspontjában — mondotta a polgármester — részint az vezette, hogy a színészek megkímélje a napi több fellépéstől, ami tudomás szerint rájuk semmi jövedelmi többlettel sem járt. Ha azonban a helyzet nem ez, nem látok okot arra, miután más városokban is így van, hogy vasárnap és ünnepnapokon ne legyen több előadás tartható.

A polgármester megígérte, hogy a tanácsban ezt az álláspontot fogja képviselni.

A Magyar Párt tárgyalásai a nemzeti párttal

Kolozsvárról jelentik: A nemzeti-párt és a Magyar Párt közti kapcsolat teljes megvilágítása érdekében több politikust felkérésre a Rapid munkatársa, akiket tájékoztató szerzett.

Sándor József a Magyar Párt elnöki tanácsának tagja a következőket mondotta:

— Bukarestben tárgyaltam Manu Gyulával és a tárgyalásaim során az a vélemény alakult ki, hogy a magyarság csak a többi nemzeti kisebbségekkel és a nemzeti-párttal kollaborálhat a választásoknál. A nemzeti-párt ma is a gyulafehérvári határozatok alapján áll, progresszív és törvényes. Ez megnyugtathat bennünket. Együtt kell küzdenünk a harcban mostan, hogy majd jóakarattal találkozzunk az uralom idején is. Nekünk aktív politikát kell folytatnunk és csak úgy várhatunk jóakaratot a többségi pártoktól, ha már most kiérdemeljük azt. Vajda Sándor, a nemzeti-párt vezére, aki teljesen távol tartja magát az utolsó időben a politikától és Szolnok-Doboka megyében levő birtokán volt, tegnap érkezett haza Kolozsvárra és a következőket mondotta a Rapid munkatársának:

Bukarestben jártam s egy hivatalt kerestem a Strada Robert de Flers-en. Fiákerre ültem s odamondtam az utcanevet a bérkocsisnak. A kocsisnak szokatlan volt az utcánév, összerángolta a homlokát, aztán kijelentette, hogy sajnálja, de nem tudja merre van az utca, amit megneveztem. Rendőrhöz folyamodtunk. Strada Robert de Flers-en nem ismerté ki a rendőrség, ellenben kivett zsebéből egy tájékoztató könyvecskét, fellelőzte és megállapította, hogy a Strada Robert de Flers-t ezelőtt Strada Surorilornak hívták. A régi utcanev segítségével aztán sikerült is rákaptatni a Robert de Flers-utczára.

A bukaresti rendőrség és a bukaresti bérkocsis, akik pedig ott nőttek fel a fővárosban, egyáltalában nem hozták szígyent sem nemzetükre, sem a rendőrség, sem pedig a bérkocsis testületre azáltal, hogy az új utcanevet kívülről még nem ismerték.

Ezzel szemben a nagyváradi rendőrség azt követeli a bérkocsisoktól — akik végzetesen magyaroknak születtek — hogy többször új és nekik idegen hangzású utcanevet kívülről elsajátítsanak? Hogy lehet követelni ezt, holott a bukaresti román, a berlini német, vagy párisi francia kocsisok és rendőrök sem mindig tudják

A színész deputáció irásos beadványban is megismételte, amely ma került a tanács elé. Remélhetőleg a tanács tagjainak sem lesz ellenvetése, hogy végre a színház zavartalanul indulhasson az anyagilag nem tuiságosan kecsegtető szezonnak. Ez nem is annyira Gróf László igazgató érdeke, mint azé a százhusz emberé, akiknek a színház kegyeret ad.

— A lapok közisményei alapján azt ítélem, hogy a viszony a Magyar Párt és nemzeti-párt között elhidegült. En hiszem, hogy a kisebbségek tudni fogják, hogy a demokráta pártok közül melyikkel haladjanak együtt saját érdekében is.

Dr. Deák Gyula a Magyar Párt titkára a következőket mondta:

— A Magyar Párt tárgyal valamennyi román párttal, előterjesztette kívánságait és megieelő garanciákat azok biztosítására. Ha nem kapunk garanciákat arra, hogy a kért jogokat nekünk biztosítsák, akkor még ha kudarc elé is néznénk, önálló listával jogunk részvenni a választásokon és bizonyosra veszem, hogy be fog bizonyulni, hogy a magyarságot csak uralópással és választási visszaélésekkel lehet elhallgaltatni, különben megállja önálló listával is a helyét. Egyelőre nem is fog ülésezni a párt és a várakozás álláspontjára helyezkedünk. Ugron István elnök el is utazott Kolozsvárról és amíg a községi és megyei választások ki nem írják, semmiféle újabb határozatot nem hozunk.

evidenciában tartani még a részlegesen új utcaelnevezéseket sem? Hogyan lehet ilyesmit megkövetelni például Nagyváradon, ahol ötszáznál több utca kapott új elnevezést az utóbbi években?

A helyi bérkocsisokat tegnap vizsgáztatta egy rendőri komisszió az új nevekre vonatkozólag s három bérkocsis alkalmazottól azonnal meg is vonta a hajtási engedélyt, mert a vizsgázók nem tudták kívülről az ötszáz új utcanevet.

A rendőrkommiszió viselkedését a bérkocsisokkal szemben nem lehet másként felfogni, mint újabb, indokolatlan kisebbségi egzisztenciáhabortást. Arra a kérdésre, hogy mit tesznek, ha egy utas román utcanevet mond be nekik, mind a három „elbukott” bérkocsis a józan ész szerint adható egyetlen feleletül azt válaszolta, hogy a román nevet megnézi a „Ghidul” című tájékoztató könyvben, ahol a román nevek után a magyar utcanevek is fel vannak tüntetve s amely könyvecskét minden bérkocsis magánál hord Nagyváradon is éppen úgy, mint bárhol Európában.

A vizsgáztató bizottság nem elégedett meg a felelettel. Úgy látszik, Nagyváradon a bérkocsisoktól nem azt várják a hatóságok, hogy józan eszük legyen és gázolás nélkül tudjanak hajtani az utcán, hanem helyi kuriózumképpen született memnotechnikusokat óhajtanak látni a bakon.

A bérkocsisok érdekében a szakszervezet

Dorian filmszínház

Ma, szerdán utoljára 5, 7 és 9 órákor

Honore de Balzac regénye a

Szamárbőr

Fantasztikus történet 7 felvonásban.

A főszerepben: Bessie Love és Carmel Myers.

Jön:

„Eljen a király”

Jackie Cooganna.

Jön:

ma interviuál a rendőrprefektusnál. Vajon a vizsgáztató bizottság tudja-e kívülről az összes nagyváradai utcák román neveit?

Egy cserbenhagyott feleség kálváriája

Az ügyészség folyosóján egy gyászruhás fiatal nő járkál fel és alá. Ha jön valaki, bátortalanul a fal mellé húzódik, nehogy valakinek útjába álljon. Ügyvédek jönnek-mennek a vezető ügyész irodájába, komolykodó akartatások sok száz kisember ügyes-bajos dolgát réjtegetik. Ez az asszony is egy a sok ezer közül, aki igazságot jött keresni a szomorú házba, ahol annyi sok bűnös, megvédett ember várja büntetésének kitöltését. Kiss Péterné a feketeruhás asszony, a vezető-ügyész ural akar beszélni, hogy visszaszerezze elrabolt valódi boldogságát, kicsi kis vagyonkiját.

A tényállás a törvény rideg paragrafusai szerint a következő:

Kiss Péter hét évvel ezelőtt nőül vette Papp Mária püspöki árvalányt. Hozományt is kapott, butort, égyenmüt és egy varrógépet, amellyel az asszony szépen keresett, mint elsőrangú lehnemű varró. Háza is volt az asszonynak a Bara Miklós-telepen, a házban egy jömenetű vendéglő.

Csendesen megérték tőrvével és dolgoztak mindketten, míg a férjnek meg nem tettett egy másik asszony. Eladták a házat a férj rábeszélésére és egy szép napon, 1924 decemberében elkergette Kiss Péter a feleségét.

A kis lakásba beköltözött a másik asszony, Kiss Péter nem is akart tudni törvényes feleségéről. Az asszony se bánta, ha el is válnak, de kéri vissza azokat az ingóságokat, amelyeket ő vitt a házba és nem közös szerzeményből vásároltak.

Kiss Péter azokat se akarja kiadni, a butorokat se és a sok más ezernyi apróságokat. Nem akarja kiadni a varrógépet sem, amivel az asszony kenyérért kereshetné. Az új asszony szidia, öcsarolja a kidobott hitese feleségét, akinek mindenekelőtt a sok rágalom, pletyka fáj legjobban.

Kiss Péterné ügyvédet vett magának és így akarta kiharcolni, hogy visszakapja ingóságát. A rendőrségen panaszt tett, elküldték a bírósághoz, a bíróságnál panaszt tett, elküldték a rendőrséghez. Most ott áll Kiss Péterné az igazságszolgáltatás utolsó tőrvében és nincs egyetlen egy hatóság, senki, semmi, aki igaz ügyét diadalra vigye.

— Mindenki nyelven tud beszélni az uram — mondja szomorúan Kiss Péterné — mert gazdag ember

— Most még egy utolsó próbát teszek, mert hallottam, hogy itt az ügyészségen a főember a nagyságos Sovrea ur, most eljöttem hozzá és ha ő se segít, akkor sohase kapom meg holmimat és éhenhalhatok.

Most Sovrea vezető-ügyésznek tett panaszt az asszony, fel is vették mindjárt a jegyzőkönyvet, bejelentette Kissné a tanut Györfi Guláné és Hegedűs Józsefné személyében. Kiss Péter ellen pedig család és sikkasztás címén eljárást indítottak.

Nagy választék **női kabátokban** legolcsóbb árak.

„Modell” áruház

Strada Vlahuța (volt Szent János-utca) 6. szám alatt.

HACKMAYER

uri szabó üzletében Avram Iancu (Kossuth-utca 2.

eredeti angol őszi sző-

veti különlegességek

megérkeztek.

Megnyit! **FRIEDMANN és HOFFMANN**

kizárólagos **nyakkendő** kizárólagos

különlegességi üzlet

Strada Pimanoczy-utca 1. szám alatt

(a Royal-kávéház mellett).

* A Hegedűs Hirlapiroda Menetjegy-iroda telefonszáma 458.

Oktober 23-án kezd tárgyalni a bíróság a választói névjegyzékből kimaradottak felebezését

A választói névjegyzékek elleni kontesztációk beadásának határideje lejárt. A névjegyzékeket most már nem lehet megtekinteni és azok visszakerültek az irodákba, ahol most egészítik ki azokat.

A legtöbb név mellé ugyanis nem volt beírva a foglalkozás is és ezt most utólag írják be.

Nem tudjuk, hogy ez miért történik, csak utólag, holott éppen hivatalos helyen jelentették ki, hogy a már közszemlére tett névjegyzék

közkirát, amelyen javítani, vagy változtatni nem szabadna.

Hogy mégis utólag írják be a foglalkozásokat, az csak azzal okolható meg, hogy a városnak nem állott megfelelő számú segéderő a rendelkezésére és ezért nem készítették el szabályszerűen a névjegyzéket.

A felebezések beadásának határideje lejárt és amíg Kolozsváron és más erdélyi városokban meghosszabbították azt november 1-ig, Nagyváradon ez nem történt meg. Illetékes helyen érdeklődtünk, hogy miért van ez így.

— Ennek a város az oka, — mondta informálónk, — mert ha táviratilag kérték volna a belügyminisztert, ahogy más városban meghosszabbította a határidőt, úgy itt is megtehte volna.

A beadott felebezések tárgyalását október 23-án kezdi meg Bajor Antal táblabíró.

Az első napra tizenkilencen vannak beidéz-

A nemzeti párt megindokolja, miért felebezte meg a választói névjegyzéket

Dr. Bleda László ügyvéd, a biharmegyei nemzeti párt végrehajtó bizottságának tagja, a következőképpen nyilatkozott tegnap a nemzeti párt ismeretes választási felebezéseiről:

— A választói névjegyzékek ellen beadott felebezés felett az illetékes járásbírósg fog határozni. Nem szokás a bíróság határozata elé vágni s épp ezért csodálkozom, hogy a városi főügyész ur a nemzeti párt részéről beadott felebezés ügyében nyilatkozott. De ha már nyilatkozott, hát szögezzük le a következő tényeket:

1. A legtöbb általános választásokkor itt, Nagyváradon több, különböző választójogi lista szerepelt.

Ezt a tény legnagyobbat megdöbbenésünkre a szenátor-választásokkor maga dr. Martha Savu választási elnök konstátálta.

2. Dr. Marcus Péter ügyvéd ellenőrizni kívánván, hogy a velencei lakosok közül az arra jogosultak tényleg fel vannak-e véve most a választói névjegyzékbe, a Városházán megjelent, ahol fűle hallattára adta ki dr. Vostinár János polgármesterhelyettes alant hivatalkáinak az utasítást, hogy a listát ne mutassák meg, csupán annyit tegyenek, hogy mondják meg a személyesen érdeklődőknek, hogy fel vannak-e véve, vagy sem. Természetesen ilyen körülmények között illuzióriussá vált a törvény azon intézkedése, hogy bármelyik állampolgár jogosított másokért is felebezést beadni.

3. A nemzeti-párti képviselők naponta interpellálják a belügyminisztert, hogy a törvény parancsa dacára a listák nem voltak sok helyen kifüggesztve s hogy az adminisztratív hatóságok utasítást kaptak többféle listák egybeállítására.

4. Az általános választásokkor tapasztalt tör-

ve. Névszerint: dr. Lazar Aurél és társai, Barina Sándor, Fodor Ferenc, Gluck József, dr. Szombach Gothard, Hermann Mór, Híznán János, dr. Jung Tibor, Kain Tibor, Klein Ignác, Rosenberg Rudolf, Szabó Miklós, Szabó Géza, Suta József, Szilágyi Dózsa, Schmelzer Albert, Weisz Miksa, Vértessándor, Mihután József.

A tárgyalások rendjére vonatkozólag információit kértünk Bajor Antal táblabírótól, aki a következőket mondotta:

— Ugy látszik Nagyváradon pontosan állították össze a névjegyzékeket, mert alig kétszázhusz felebezés érkezett be hozzám és esetleg még igen kevés számú van, amelyet még nem tett át a város.

Megmondjuk Bajor táblabírónak, hogy a tiznap, amelyből Kettő ünnep volt, kevés arra, hogy a kontesztációkat beadhassák. Tudomásunk szerint különösen az alsóbb társadalmi rétegek szavazásra jogosultjai maradtak ki a névjegyzékből és ezeknek nem volt alkalmuk sem arra, hogy a névjegyzékeket megtekintsék.

— Ezen én nem segíthetek, — mondja Bajor táblabíró, — nekem ragaszkodnom kell a törvényhez és újabb felebezéseket már nem is fogadhatok el.

— Naponta negyven-ötven felebezést fogok letárgyalni, úgy, hogy négy-öt nap alatt befejezem a tárgyalást.

— Figyelmeztessenek mindenkit, hogy hozza magukkal a születési és állampolgársági bizonyítványukat, mert e nélkül kénytelenek volnánk visszatartani a kontesztációkat.

vénytelenségek miatt a bihari nemzeti párt a választási elnökök ellen közokirathamítás s a választási törvénytelenségek megsértése miatt bünygi feljelentést tett, de ezek a büntetés alól megszabadultak, mert reá egy hétre megérkezett az amnestia.

Nyilvánvaló tehát, hogy választási ügyben, a mostani körülmények között, még a főügyész ur érzékenysége sem indokolt.

Robogó vonalon akart merénylőket elkövetni egy kalauz egy tizenhárom éves leány ellen

Tegnap két hölgy járt bent a szerkesztőségben és egy megdöbbenően súlyos vasuti incidenst mondtak el nekünk. Az esetszenvő hőse egy 16 éves leány, aki a következőkben mondotta el a valóban nem mindennapi támadást:

— Pénteken utaztam Köröstarjánból Nagyváradra. Egy harmadik osztályú szakaszban egy idősebb asszonnyal ültem együtt, aki azonban Nagyvárad előtt három-négy állomással kiszállott. A szakaszban magam maradtam, amikor bejött a kalauz. Szerelmi ajánlatokkal ostromolt, pénzt kínált, hogy legyek az övé. Amikor erre nem voltam hajlandó, a következő kijelentést tettem:

— A szakaszban egyedül vagyunk, jó lenne hallgatni rám, mert itt ugyanis az történik, amit én akarok.

— Azzal rám vetette magát, olyan erővel, hogy a ruhát is majd letépte rólam. Kiabáltam, sikoltottam, de a vonat zajától nem hallotta meg senki. A kalauz bezárta az ajtót, nem tudtam kimenekülni. Amikor már erőm majdnem elhagyott — beszélt tovább az izgalomtól még most is resz-

ÓRIÁSI

menyiségben érkeztek női és férfi szövetek, selemek, pongyola kelmék, chiffonok, zefírek és Oberleitner gyártmányú vásznak, asztal-neműek, melyek a legolcsóbb árak mellett kaphatók a

GLUCKSMAN ÁRMİN cégnél
Piata Unirii — Szent László-tér.

tekislány — felszakítottam az ablakot, hogy ki-
men. A kalauz visszacsukta az ablakot és tovább
vitte a küzdelmet. Végre sikerült a dulakodás-
nak ajtót kinyitnom és átmenekülni egy másik
szobába.

Elmondta még a leány, hogy a pályaudvaron
vértést tett a főnökségen az előtte ismeretlen
kalauz ellen. A pályaudvaron könnyen meg-
állíthatassák a brutális kalauz kiletét és reméljük,
hogy is próbálják késleltetni, hogy a bíróság elé
juttassák.

A Rosé-kvartett

utolsó körülmény

Nagyváradon is játszik

A Rosé-kvartett két esztendővel ezelőtt mu-
sorozott be Nagyváradon. Két esztendő elég ahhoz,
hogy sok minden feledésbe kerüljön. Az igazságok
előhelyesítése után a közhelyek igazsága, hogy a
Rosé vonóségyes annak is, aki csak egyszer hal-
ta feledhetetlen.

Az ősz Rosé professzoros vállal nem roskad-
hat meg a világhír sulya alatt s hallatlanul kifino-
zott játéka hatásos csafolat maradt annak a köz-
helyek, hogy a hegédüművész annyit veszít tempe-
ramentumból, mint amennyivel évei száma nö-
vekszik.

Rosé azok közül a művészek közül való, akik-
nek a személye háttérbe szorult a játék pillanata-
ra. Csak a hangszere él, a hegédü veszi át a szót,
beszél és sir, szerenátát dalol, vagy az érzelme-
kétánját súviti a kitáruult lelkébe. Mert Rosé
hegédüjének szabad utja, paszpartuja van a leg-
kacsabbul bezárt lélekbe.

A Rosé-négyes mégis feloszlik. Az ősz mester,
már rég nem a pénzért és rég nem a glóriáért
játszik, hiszen gazdag és híre messzebb eljutott,
mint ahova ő már valaha is eljuthat, utolsó
munkáját tart. Még egyszer elmegy min-
thová, ahol egyszer felzúgott a taps, hogy ne-
gyes egyszerűsége, szerény személyét ünnepe-
ljék. Nagyvárad nem felejtette el Rosét és kvartett-jét s
nyilván látszik, emlékezetében mi is megmaradtunk.
Már diadalut Rosé minden állomása, az utolsó,
hogy visszavonul királyi pompával a he-
gedü szuverénje. Visszavonul. Még egyszer és nem
tar többet játszanak Rosé. Középeurópai utján,
november 13-án ér Nagyváradra s azután indul
újabb állomások, tüntető nagy sikerek felé, amelye-
ket még lazábbá, ünneplőbbé tesz, hogy a viszont-
látás — az utolsó.

Rosé elhagyja a pódiumot és attól a perctől
világ minden hangversenydobogója szegényebben
hangyog.

UJDONSÁGOK

Új irodalmi értékű művet

ap ajándékba minden előfizetünk, aki ne-
hünk legalább egy negyedévre

új előfizetőt szerez.

la ez az új előfizető egy félévi nyugtát vált
ki, úgy

tíz könyvet adunk ajándékba.

* Hivatalvizsgálat a munkaügyi fel-
ügyelőségben. A munkaügyi felügyelőséghez
hivatalos vizsgálatra érkezett Bukarestből
Siela központi főinspektor, aki tegnap
egész délelőtt átvizsgálta az ügykezelést,
a beadványok elintézését és mindent a legna-
gyobb rendben talált, teljes elismerését nyil-
vánította a hivatal főnökének.

* Cuza fellép képviselőnek. Bukarestből je-
lentik: A lugosi képviselői kerület Bibera Viktor
liberális képviselő elhunytával megüresült. Cuza
professzor elhatározta, hogy ebben a kerületben
jelölteti magát.

* Fegyelmi tárgyalás a vármegyén. Biharme-
gye fegyelmi választmányja tegnap tárgyalta Bi-
ró Sándor szombatsági jegyző fegyelmi ügyét. A
jegyző ellen több rendbeli szabálytalanság címén
indult meg a vizsgálat, amely felett azonban a
tegnapi ülésen nem hoztak végleges döntést,
mert a bizottság a vizsgálat kiegészítését rendle-
te el és a tárgyalást november 5-ig elhalasz-
totta.

Külföld

Óriási vihar a magyar nemzetgyűlésen Cusáék látogatása miatt

Gömbös Gyula inzultálta Fábiant Belát

Budapest, október 20. A magyar
nemzetgyűlés mai ülésén felszólalt Eckhardt
Tibor, az Ébredő Magyarok elnöke és a kö-
vetkezőket mondta:

— A sajtóban számos támadás látott
napvilágot személyem ellen. Rá akarok mu-
tatni, hogy mi indította a magyar antisze-
mitizáló vezérferiákat arra...

Fábiant Béla közbeszólt: Önök a ma-
gyarság megölő ellenségeivel tárgyalnak!

Gömbös Gyula Fábianhoz: Menjen
Palesztinába.

Fábiant: Vagyok olyan nacionalista,
mint maga. (Nagy zaj.)

Fábiant és Gömbös között éles szócsata
kezdődik és az elnök Fábiant többször
csöndre inti, de Fábiant hangosan kiáltja Eck-
hardt felé:

— Azokkal tárgyalunk, akik a magyar
iskolákat megszüntették. (A heves jelenetet
a diplomata páholyában ülő MacDonald
volt angol miniszterelnök nagy érdeklődés-
sel nézi).

Eckhardt folytatja: Ha az önök
zsidó propagandája nem demoralizálta volna
a nemzetet, nem támadta volna hátba had-
seregünket, nem lett volna a románoknak
alkalmuk, hogy a magyar iskolákat meg-
szüntessék. (Nagy zaj.) Eckhardt kifejté,
hogy nem olyan nemzetközi szervezet meg-
alkotásáról volt szó, melynek beavatkozási
vagy utasítási joga lenne a nemzet társad-
almára, hanem arról, amely kiépíti a közös
védekezés lehetőségét a nemzetközi felfor-
gatás ellen.

Fábiant állandóan hangosan közbe-

szól, elnök figyelmezteti, hogy legyen csend/
ben.

Eckhardt: Egymás felígását akar-
tuk a tanácskozáson megismerni a nemzet-
közi zsidóveszedelem ellen.

E szavakra a szociáldemokratáknál
óriási lármát keletkezik. Az elnök hiába
csenget. Fábiant, Payer, Rottenstein, Pickler
dühösen ordítanak, öklükkel fenyegetőznek
és a padokat verik.

Nagy Vince belekiált: A keresztény
magyarokat elnyomják Erdélyben.

Budai Dezső közbekiált: Nem nyom-
ják el. (Újból hatalmas zaj.)

Fábiant Béla odakiabál Budai Dezső
felé: Piszkok! A nagy zajban az ülést pár
percre felfüggesztik. A lármát szünet közben
is folytatódik. Az ülés felfüggesztése után a
képviselők a terem közepén izgatottan vi-
tákoznak. Eckhardt Pakots József demok-
ratával, majd Fábiant beszél s a vitába Göm-
bös is beleavatkozik.

Fábiant rákiáltott: Önnel, mint ma-
gánemberrel nem állok szóba az elintézetlen
Zsilinszky-ügye miatt.

Gömbös merően Fábiant szemébe néz
s lassan közeledik feléje, majd ezeket mond-
ja: Te nem állsz velem szóba, kis ember, te
nem állsz velem szóba, kis emberke! Majd
hirtelen megragadta Fábiant két fülét, meg-
húzta s fejbeütötte. Payer hátulról lefogta
Gömböst s a többi képviselők megakadá-
lyozták a további inzultust.

Fábiant az ülés után Gömböst provo-
kálta.

Az ülést ezután folytatták és újból Eck-
hardt szólalt fel.

A locarnói szerződés pontjai

A nyugati garancia paktum: I. Mind-
egyik szerződő fél kölcsönösen garantálja
Németország, Franciaország és Belgium ha-
tárait a jelenlegi területi status quo alapján.

II. Németország, Franciaország és Bel-
gium ígéri, hogy nem viselnek több hábo-
rut, kivéve két jogos esetben: 1. Védelem:
2. a katonailag leszerelt Rájn-zóna megsér-
tése esetén Németország részéről. Ebben
esetben joga van Franciaországnak katonai
akciót kezdeni.

III. Szabályozza a szerződő felek közti
vítás kérdések esetén a döntőbíráskodás mű-
ködését.

IV. Anglia és Olaszország garanciát vál-

tal Németország, Franciaország és Belgium

bármelyikének megtámadásának esetére.

V. A Népszövetség döntőbírói szerepét

körvonalazza.

VI. A versaillesi béke külön jogokat biz-

tosító pontjait a locarnói szerződés nem

érinti.

VII. A Népszövetség tekintélyét bizto-

sítja.

VIII. A garancia-szerződést terminus

nélkül kötötték.

IX. A szerződés Németországnak a Nép-

szövetségbe való belépése után lép ér-

vénybe.

erjesíti, hogy az első részlet megfizetésére a cég-

nek hat havi moratóriumot adott. A hitelezők

tehát ezen moratórium folytán újabb hat hónapig

várni kénytelenek.

* Felelőtlenség a vasutasok fizetését. Buka-

restből jelentik: A CFR. vezérigazgatósága elha-

tározta, hogy a vasúti tisztviselők fizetését 30

százalékkal felelőtlenség, alapul véve az 1914-ik évi

fizetést.

* Fűteni fogják a személyvonatokat. Buka-

restből jelentik: A CFR. vezérigazgatósága érte-

kezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy a

mai naptól kezdve az egész ország területén

közlekedő személyvonatokat fűteni fogják.

CHLORODONT FOGPASZTA, CHLORODONT FOGPOR.

* Az amerikai adósságok. Bukarestből je-
lentik: Az amerikai adósságok rendezésére vo-

natkozó pénzügyi egyezséget úgy az amerikai

bankok képviselői, mint Brătianu Vintila pénz-

ügyminiszter aláírták. Az aláírás után Tancred

Constantinescu kereskedelmi miniszter tárgyalá-

sokat folytatott az amerikai bankokkal az ide-

gen történő a kommercializálásának való bevo-

nása felől.

* Egy cigányzenész ötven éves jubileuma. Meleg ünneplésre készülnek egy régi nagyváradi cigányzenész barátai. Varga Lajos, akinek régen híres bandája volt s aki jelenleg a Saguna (Kapucinus)-utcán levő „Vadászkürt”-vendéglőben hegedül, jövő héten tölti be ötvenedik esztendejét annak, hogy vonóval keresi kenyerét. Java korában Varga Lajos nem kisebb uraknak muzsikált, mint József főherceg, Rákosi Viktor, Eötvös Károly, Halász Lajos és Vulkán József. A „Vadászkürt”-ben készülő jubileumon Varga Lajos most is régi kedvvel, mulattatva fiatal temperamentummal fogja mulattatni közönségét. Az ötven éves cigányjubileum kedden este kilenc órákor kezdődik a „Vadászkürt”-ben.

* Agyonlőtték a bolgár miniszterelnök öcsét. Szófiából jelentik: Meni Zankoffot, a bolgár miniszterelnök öcsét tegnap délután a nyílt utcán egy munkáskülsejű egyén agyonlőtte. Ez a tény megcáfolja a bolgár viszonyok konszolidálódásának híret és érdekes, hogy a kormány éppen tegnapról kezdve fűgesszette fel a kivételes állapotokra vonatkozó törvényt.

Tízparancsolat

* Dr Pelle János ügyvédi irodáját Bulv. Regele Ferdinand 26. sz. alá (Pénzügyigazgatósággal szemben) helyezte át.

* Az Immaculata-zárda gyászsa. A Str. Alexandri (Teleki) irgalmas nővéreknek gyászu van, egyik lelkes s buzgó testvérük, Steinhöcker M. Eugénia 20-án meghalt. Hatvanéves volt, 37 évvel ezelőtt tette le fogadalmát s azóta híven szolgálta az Urat. Beszentelése ma háromnegyed 9 kor lesz az Immaculata-zárdában, 9 órákor pedig az engesztelő szentmise adoztat a Szent László-templomban. A temetési szertartást dr Karácsonyi János püspök végzi.

Alfréd Abel és Korda Mária játsszák a

Testőr

főszerepeit.

* Csendőrokk a szászvárosi Kun-kollégiumban. Szászvárosból jelentik a Radornak: Emlékeztet meg, hogy a szászvárosi Kun-kollégiumot át kellett adni egy részében a román gimnáziumnak. A disztermet azonban a református tanítóképző birta továbbra is. A szászvárosi elöljáró-sághoz a minap távirat érkezett, vegye át a disztermet, mert az szükséges a román diákság számára. Erről azonban a református kollégiumot nem értesítették. Vasárnap éppen gyűlést tartott a református presbitérium, amikor egy csendőrt jelent meg és felakarta függőszetni az ülést. Az elnök közölte, hogy a gyűlést nem szakítja meg s miután felsőbb utasítás nincs, ülés után sem adja át a disztermet. Egy óra múlva a csendőrmester több csendőrral kiürítette a termet és az értékeket kidobálta. Nagy Károly református püspök és a ref. egyház a kultuszminiszterhez fordult.

Tízparancsolat

* Iparművészeti tanfolyam nyílik november hó 1-én a református polgári leányiskola Vulcan (Nagy Sándor)-utca 14. l. em. 11. sz. helyiségében. Beiratkozhatni okt. 25-től nov. 1-ig a jelzett helyiségben naponta délelőtti 10—11-ig, délután pedig a tanfolyam vezetőjénél Városliget-utca 1. sz. alatt. A tanfolyam felöleli az iparművészet minden ágait: művirág, batik, faégetés, bőrdomborítás stb. és a mai körülmények között leányainkat jóveldelemmel foglalkozásra készíti elő s kenyérkeresethez juttatja. Ugyanczért ajánljuk a közönség figyelmébe. Bővebb felvilágosítást nyújt a tanfolyam vezetőnöje: Városliget-utca 1. sz. alatt.

Mokette, peluche caracule hencsertakarók és ágygar-nitúrák óriási választékban Leitner Marton-ut-nál

* A fotográfálás feltalálásának századik évfordulójához jutottunk az elmúlt hónapokban. Azóta nemcsak nélkülözhetetlen, az emberiség mindennapi életéhez szorosan hozzátartozó mesterség, iparág, de — művészet lett belőle. Színház, mozi, sajtó, orvostudomány, kriminológia és még sok közhasznú és luxus dolognak elengedhetetlen szemléltető, oktató és szórakoztató ága lett a fotográfálás. Ma már természetesen az egyre fejlődő tökéletesítésére szorítkoznak. Színek árnyalásában, valóban, felfogásban és plasztikában a legtisztább művészi összehatásokra törekcsenek. Nagyváradon, ilyen művészi irányokban haladó és az ország határain túl is elismert atellier a Weisz és Miklós az Apolló-palotában lévő műterme. Ahol alapos studiumok, a festészet, a grafika eszközeinek főlhasználásával nem mechanikailag, mesterségbelileg gyártódnak, de magasabb művészi és világítási problémák stílusos megoldása szerint készülnek a fotográfiai. Ezt dokumentálja a népszerű és kitűnő hírnevű cégnek legújabb kirakata is, melynek oly sok nézője akad.

Az Apolló mozgó mutatja be a

Testőrt

Molnár Ferenc legszebb drámáját.

* A Kis Világ matinéja. A Dorian filmszínházban vasárnap délelőtti feltizenegykor a nagyváradi gyermekvilág nagyszerű szórakozása és vidám ünnepe lesz. Az Elő Gyermekvilág ötletes rovaait, a nagyváradi és kolozsvári újságírók írásait a legbájosabb váradi gyermekek adják elő az egész közönség szívtálatlan érdeklődése mellett. A Kis Világ matinéján a szenzációs gyermekvilágon kívül a kiváló Antalffy Margit legtehetségesebb tanítványai mutatják be elismert táncművészetüket. A táncok között szenzációszámba megy Szabó Gittának, a magy. színház balletmesternőjének fellépése. Tréfás magán számokkal szerepel Darvas Ernő, a színház kiváló művésze és Galambos Elemér is. Ezenkívül gyermek szépségverseny és értékes ajándékok kiorsolása teszik érdekessé az élvezetes műsort. A rendezőség felkéri a matinén szereplő összes gyermekeket, hogy ma, szórdán délután 6—7 óra között jelenjenek meg Antalffy Margit tánciskolájában.

Tízparancsolat

* Munkáslőadás a színházban. Ibsen Nép-gyölölő című 5 felvonásos társadalmi drámája kerül színr vasárnap délelőtti a színházban. E drámában gyönyörűen kiviláglik az igazság hirtetőjének és a pénz hatalmasainak a küzdelme, mely elnyomja az igazságot és a pénz lesz urrá felette. E téma körül forog e hatalmas dráma, melyet Ibsen gyönyörűen megrajzolt s a műkedvelők legjobbjai adják elő. Jegyek az új Munkáslőthonban kaphatók.

* Összmunkás Dalkör ingyenes matinéja nov. 1-én a Kath. Körben.

A leghatalmasabb filmalkotás Molnár Ferenc

Testőrije

* Meggyilkoltak egy földművest Belényes mellett. Belényesből jelentették a királyi ügyészségnek, hogy tegnap éjszaka eddig még ismeretlen tettesek meggyilkolták Végő László 60 éves földműves sonkolyosi lakost. Nyakán, kezén és arcan vannak nagy késöl ejtett sebek. Miután kétségkívül megállapították, hogy büntény áldozata lett Végő Sándor, elrendelték a boncolást.

Tízparancsolat

* Budapestre lelért vásárolt vasúti jegy megfelel a magyar korona aznap kurzusának, ha jegyét a Hegedűs Hírlapiroda (Nemzetközi Hálókocsiársaság fiókjában) váltja. Telefon 458.

Molnár Ferenc legszebb drámája a

Testőr

* Fényképészeti műterem megnyílt gele Ferdinand (Rákóczi) ut, Bazárépület Molnár műterem összes helyiségeiben.) Kétfényképész.

Gyönyörű gyermekkocsik nagy választék Ifj. Sonnenfeld Józsefnél, Sas-palota.

* Szabónok figyelmébe! Nagy m album és friss Chic Parisien érkezett a gedűs Hírlapirodába.

A GUTENBERG DALKÖR
november 8-án
MŰVÉSZIMATINÉJA
d. e. 11 órákor
A KATHOLIKUS KÖRÖK

• TÖZSDE •

Zürich, október 20. (Nyitás.) Berlin 1290, Newyork 51925, Prága 153750, Lond 2513, Bukarest 24625, Budapest 7260, Bécs 24625.
Bukarest, október 20. (Zárás.) Dev 928, London 1017, Newyork 209, Róma 4045, Prága 620. Valuták: Font 101 frank 940, svájci 39.5, líra 840, dinár 370, c 208 egyenget, osztrák 29, magyar 29, szokol.
Zürich, október 20. (Zárás.) Berlin 6tnyolcad, Amsterdam 20865, Newyork 5 London 2513, Páris 23, Milánó 2075, Prága Budapest 7270, Belgrád 920, Bukarest 247.5, ső 85, Bécs 7315.

Budapest, október 20. A budapesti bonatőzsde záratait: Buza 380, rozs 252 és takarmányra 280, sörára 360, zab 260, tej 282 fél, repec 630, korpa 165, köles 240.

A külföldi vasúti jegyeket minden szigorúan a napi kurzuson árusítja a Nemzetközi Hálókocsiársaság nagyváradi fió (Hegedűs Hírlapiroda).

Értesítés

T. textilkereskedő cégek szives figyelmébe

Van szerencsénk szives tudomására hozni a t. textilkereskedő cégeknek, hogy az

Aradi Textilipar R. T.

Nagyvárad és Bihar megye részére Nagyváradon Sír. Avram Iancu (Hosszú-u.) 2 sz. alatti lerakatot létesített.

A lerakat létesítésének célja nagybecsűlt vevőköreinknek a lehető legpontosabb és legkényelmesebb kiszolgálása. Lerakatunkban az összes gyárunkban előállított cikkek az eredeti legelőbb gyári áron kaphatók. Teljes tisztelettel

Aradi Textilipar R. T.

nagyváradi lerakata

Képviselő: Vilrael Vilmos

Interurb. telefon 353

araman, tapestra, velvet szőnyegek, abgépast és fűtő, valamint spárga szőnyegekben a legnagyobb raktár:

Reimer Márton Rt.-nél

Tízparancsolat

* Bécsbe, Budapestre, Párisba utazók elmébe ajánljuk, hogy vasuti jegyeik váltását a Hegedűs Hírlapirodában eszközöljék, ahol napi árat fizetnek. Telefon 458.

Élektárak és legújabb faconu ridikülök Engel osnál Sas-passage (volt Enyveshát helyén)

◆ SZÍNHÁZ ◆

HETI MŰSOR:

Szerda: **Magnetic** (a Titanic hajó katasztrórájának drámai bemutató. Bérletszűnet. Sorozatszám: 18.

Csütörtök: **Magnetic** (a Titanic hajó katasztrórájának drámai udonság 2-szor. A) bérlet. Sorozatszám: 19.

Péntek: **Magnetic** (a Titanic hajó katasztrórájának drámai udonság 2-szor. A) bérlet. Sorozatszám: 20.

Szombat délután: **A nagyságos asszonyt már nem valahol, vigjátékudonság, olcsó helyekkel.** Sorozatszám: 21.

Szombat este: **Piros ruhás hölgy, operettbemutató, P. Geizler Lola, Bellák Aranka, Tompa Béla, Páger Antal, Tompos és Sós fellépéssel.** Sorozatszám: 22.

Vasárnap délután: **Cseregyerekek, operett, esékelt helyekkel.** Sorozatszám: 23.

Vasárnap este: **Piros ruhás hölgy, operettudonság, 2-szor.** Sorozatszám: 24.

Hétfő este: **Piros ruhás hölgy, operettudonság, 3-szor. A) bérlet.** Sorozatszám: 25.

Kedd: **Piros ruhás hölgy, operettudonság, 2-szor. B) bérlet.** Sorozatszám: 26.

A hét összes előadásaira a jegyeket már vasárnap reggeltől kezdve árusítja a színházi kassza.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI:

— A **Magnetic** bemutatója. Kiváló szereplésben és elsőrangú előadásban mutatja be a drámai együttes Pásztor Árpád **Magnetic** című nagyszerű drámáját, mely a Titanic széleskörű hajó katasztrófáját vízi színpadra hozza az izgalmas és megrázó jelenetekben bővelkedő hatásos dráma rendkívül mely benyomást tesz a közönségre, mely a maga teljes melegségében láthatja leperegni szeméi előtt a halálfélelemtől megriadt emberekől kitörő ősi düdölőket. A **Magnetic** szenzációs sikerre számíthat. A főszerepekben Jósika Mici, H. Kőrösi Áci, H. Csillag Emmy, Petrőczy Aliz, Tóth László, Lengyel Vilmos, Madas, Sós, Darvas és Bellák Aranka, Stoll, Tompa és Sós lépnek fel, ami már maga is garancia arra, hogy ez világhírű nagyszerű operett itt is teljes sikert ér el. A Vörös ruhás hölgy szombaton és vasárnap bérletszűnetben, hétfőn és kedden pedig bérlet előadásban kerül színre.

— A **Piros ruhás hölgy**. Az operettensembel legnagyobb ambícióval készül a szombat este bemutatására kerülő legújabb slágeroperettre, a **Piros ruhás hölgyre**, amelynek úgy a szövege, mint a muzsikája a közönség legnagyobb tetszését tarthatja igényt. A **Piros ruhás hölgy** nagyszerű feladatokat ró a szereplő művészekre, akik tehetségüket és tudásukat pompásan juttathatják kifejezésre az ötletes jelenetekben. A főszerepekben P. Geizler Lola, Bellák Aranka, Tompa Béla, Páger Antal, Madas, Stoll, Tompa és Sós lépnek fel, ami már maga is garancia arra, hogy ez világhírű nagyszerű operett itt is teljes sikert ér el. A Vörös ruhás hölgy szombaton és vasárnap bérletszűnetben, hétfőn és kedden pedig bérlet előadásban kerül színre.

— **Öt órai vendég.** A budapesti Magyar színház az elmúlt szezonban 150-szer játszotta ezt a endkívül szellemes, kacagtató bohózatot, amelyek szerdai bemutatója a legnagyobb ambícióval készül a társulat vigjátékgyűjtése. Az öt órai vendég eseménye lesz az idei szezonnak, mert annyi és olyan szívvel jövő kacagásra kevés alkalom kínálkozik a közönség számára, mint ennél az új bohózatnál. A darab főszerepeit természetesen a társulat legjobb tagjai játsszák.

MOZI

— **Mary Pickford** legszebb filmje, „**Rosita, az énekesleány**”. Egy utcai énekesleány és egy spanyol főnemes romantikusan szövődő szerelmét tárgyalja a film, amelynek cselekményében természetesen udvari intrika, féltékenység sugalta celszövény adja a lökőerőt, van tehát bonyodalom, izgalom, amely a darab gyors tempóját biztosítja. Carmel Mayers és Bessie Love játsszák a 7 felvonásos film főszerepeit, amely egy párisi fiatalember fantasztikus életét mutatja be. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. — Jön: Jackie Coogan legnagyobb szabású filmje: „**Éljen a király!**”.

— **Honore de Balzac** neve fogalom az irodalom világában. Legnépszerűbb és leg többet olvasott regénye a „**Szamárőr**”, melyet ma mutat be filmen a Dorian-film-színház. Carmel Mayers és Bessie Love játsszák a 7 felvonásos film főszerepeit, amely egy párisi fiatalember fantasztikus életét mutatja be. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. — Jön: Jackie Coogan legnagyobb szabású filmje: „**Éljen a király!**”.

A betörők klubja

Írta: HENRY A. HERRING.

II. kötet.

Rivers úgy állt ott, mint akit fejbégyágtak. — Nem volt benne semmi más? — kérde zavartan.

— Nem uram és talán lesz most szíves megmagyarázni, hogy került ez ön tulajdonába és miért kellett engem éjnek idején felvernie álomból? A szekrény kétségtelenül a perzsa követségé.

Lord Ancoat viselkedése nem volt éppen valami tulságosan bátorító, de Rivers kézzel-lábbal igyekezett neki megmagyarázni a dolgot.

— Gróf Moranoff tegnap este meglátogatta a perzsa nagyevezirt a Denton House-ban, — kezdte.

— Honnan tudja ön ezt?

— Láttam őt. A tárgyalásnál is jelen voltam, — észrevétlenül természetesen. Az országgal hozta ennek a szerződésnek a részleteit, mint az előbbi megállapodások függékét. A dolgok lényege az volt, hogy Oroszország kikötőt kapjon a perzsa-öbölben.

— Ah! — kiáltott Lord Ancoat. — Vakmerő játék. Tovább.

— A vezír elzárta az okmányt három egyforma szekrény közül az egyikbe. Azt hittem, hogy ebbe a ezért küldtem ide ezt, Mylord, hogy személyesen olvashassa. Végül sajnos, hogy a szekrényben tévedtem, de a szerződés tartalmát, azt hiszem, elég hiven vissza tudom adni.

— Kérem, beszéljen.

Rivers emlékezőtehetsége közismert volt és a szerződés szavai szinte bele voltak égetve agyába. Habozás nélkül sorolta fel a feltételeket. A miniszter némán hallgatta őt és jegyzeteket készített.

— Köszönöm önnek, Rivers, — mondta végül. — Lesz olyan szíves ügyebár az egész írásban is benyújtani, hogy holnap a kabinet elé terjeszthessem az ügyet. — Aztán felállt és felalál járkált a szobában. — A helyzet nagyon kellemetlen. A dolgok politikai részével majd csak elbánunk, de holnap kellene a rendjelet Windsorban átvennünk és ez a felfedezés legalább is elképesztő. Mindenesetre önnek köszönhetjük, hogy fel vagyunk készülve. Ön valószínűleg tervszerűen hallgatta ki a beszélgetést?

— Félek, hogy nem. Egyszerűen — szerencsém volt.

— De hiszen ön a Denton-Houseban volt? — Igen, de más dolgom volt ott, — mondta Rivers becsületesen.

Lord Ancoat komolyan nézett rá.

— Nos, Mr. Rivers, — mondta, — nem akarok az ön dolgai után kérdezősködni, ön az államnak nagy szolgálatot tett, melyet nem fogok elfelejteni. Mi történjék azonban evvel? — szólt a szekrényre mutatva.

— Gondoskodni fogok róla, hogy a vezír visszakapja.

— Azonnal?

Rivers habozott, mert hirtelen eszébe jutott,

hogy megvan, amit keresett. Ezzel leróhatja tagdíját is.

— Gondoskodni fogok, hogy holnap reggel ismét a Denton-házban legyen — mondta.

Lord Ancoat élesen a szemébe nézett.

— Talán ma este van a Betörők klubjának ülése? — kérdezte nyugodtan.

— En — én — — dadogta Rivers.

Lord Ancoat barátságosan vállára tette kezét.

— Nincs egy órája, hogy erről az intézményről hallottam, — mondta, — és e pillanatig nem hittem létezésében. Kövesse a tanácsomat és lépjen ki a klubból Rivers. A klub létezése, mint látja közismert. Mint barátja, övöm önt, ma este meg fogják önt figyelni. Ne rontsa le a karrierjét. Lehetetlen, hogy ilyen módon akarja agyonütni idejét. Jöjjön vissza hozzánk. A bécsi első titkári állás éppen szabad. Nem akarná elfogadni?

Rivers arca sugárzott.

— Ezer örömmel, Mylord.

— Nos, akkor legyen készenlétben, egy hét múlva utazhat. Nem szükséges köszönnie. Még én vagyok önnek adósa. És most a szekrényt. Önt talán megakadályozhatnák a visszaküldésben, más módot kell keresnünk.

Lord Ancoat kinyitotta a szomszéd szoba ajtaját és kiszólt:

— Jöjjön be, kérem — és a kis detektiv, akit Rivers még ma reggel a Denton-házban látott, sieve belépett.

— Úgy hiszem, az urak ismerik egymást? — — mondta Lord Ancoat.

(Folyt. köv.)

Saját kemencében **égetti zománcozási**

vállalok javítást olcsón eszközök

ELENA új és használt **varrógép** és

kerékpár raktár és szakszerű

javító műhely, Oradea-Mare,

Plata Mihail Viteazul (Nagy piac-tér) 5. szám alatt.

A legjobb és legmodernebb

MALOMGÉPEKET

gyártja és raktáron tart, ugyanitt:

Szabadon lenge sikszitál

„RADIAL” szitálók 1925. típus

„REFORM” dara és darce tisztítók

Gabonatisztító és hantológepeket

új malomokat tervez és berendez

kiváló külföldi szakemberek vezetése mellett.

Nodossy Géza malomosztálya

NAGYVARAD, Str. Moldova 29. Telefon 258

Famegmunkálás gépeken a legutányosabb árban

ROGER & GALLET

FEHÉR ÉS EGÉSZSÉGES

fogai lesznek ha

ROGER & GALLET

utóíérhetetlen

FOGSZAPPANT

használd

ALUMINIUM DOBOZBAN

ÜVEGTÉGELYBEN

Értkezés után használjon

ROGER & GALLET SZÁJVIZET

KELLEMES ÉS EGÉSZSÉGES

ROGER & GALLET

Apróhirdetés egy szövege 4 Lei, vastag betűvel 8 Lei, legkisebb hirdetés 10 szöveg 40 Lei.

OKTATÁS

Perfect francia tanárnőtől órákat vennék. Cuza Voda 19. sz.

Helyi felsőbb kereskedelmi iskolai tanár a könyvteléből magánórákat ad román nyelven. Cim a Hegedűs Hirlapirodában. 3980

Donát

Strada D. Cantemir 30. (volt Beöthy Odón-u.)

Gyakorlati tanfolyam Gyorsírás Gépírás Könyvtel Nyelvek

Olcsó árak!

LAKÁS

Videki ur azonnal keres butorozott, hónapos szobát. Cimeket kiadókba kéri leadni. 3964

Egyszoba konyha használatlalt vasút közelében kis családnak kiadó. Cim a kiadóban. 3969

Magánház központban 4 parkettás, fürdőszobás lakással, szép nagy kerttel 650 ezerért. Petroczy, Nic. Jiga (Lukács György) 38. 3975

Különbejárati butorozott szobát keresek központban ur családnál. — Cimeket Vitral céghez, Avram Jancu (Kossuth-u. 2. 3981

Tizezer Lei felépést és jó házbért fizetne magános nő egyszobás lakásért nem nagyon messze a központtól. Cim a kiadóban. 3985

Óra-, ékszerjavításokat

teljesség mellett készítenek. Órák, ékszerek raktáron. Ocska aranyat veszek

BRENNER
Strada Vlahuta
(Szt. János-utca) 6.

Bőrkeztű, selyem sál, divatmellények, kabátok

nagy választékban érkeztek

Klein Sándor és Tsa

Epis. Clorogariu (Uri)-u. 1.

Alkalmazás

Házi szolgát jó bizonyítvánnyal keres „Sunfield”-gyár Strada Páci (Béke-u.) 7. sz.

Mindenest keresek kis családnak. Cim a Sonnenfeld portánál Str. Prințul Carol No. 6. 3814

Tanuló fiú vagy leány felvétetik. Manáts Ferenc, Str. Porumbescu (Szent Péter-utca) 1. 3950

Intelligens urileány (diplomás), urhához ajánlkozik házikisasszonynak, hol ellátna egy háziasszony minden munkáját és egy gyermek felügyeletét. Csakis vidékre megy. Megkereséseket „Házikisasszony” jelíggel a Hegedűs Hirlapirodában. 3958H

Háziszolgát keres Pelikán Mill boritekgár Mészáros-utca 2. 3970

Mindenes főzőnő háztartás vezetésére keresek nov. 1-re. Jelenkezni 2-4-ig Reg. Ferd.-körut 35. Beck 3979

Ügyes fodrásznő nagyobb üzletbe, vagy esetleg házakhoz ajánlkozik. Cim Hegedűs Hirlapirodában. 3978

Egy intelligens, megbízható leány, ki varni tud, nagyobb gyerekek mellé ajánlkozik. Cim Str. Brațanu (Szaniszló-utca) 39 jobbra utolsó ajtó. 3971

Keresek azonnali belépésre gyemekszerető leányt és mindenest. Cim a kiadóban 3982

Adás-Vételei

Félelemes bérház modern épület, 7 lakással, 80 ezer lejért, fokozható jövedelemmel, központ mellett sürgősen eladó. — Petrozy Nicolae Jiga (Lukács Gy.)-utca 38. 3973

Eladó ház, kettő 4 szobás, fürdő-, cseled szobás lakással, szép utcán 850.000. — Szép villa, jó helyen, 3 szoba, fürdő-, cseledszoba 500.000. — Három szobás, fürdőszobás magánház istállal, raktárhelyiséggel, 2 udvarral, gazdálkodásra alkalmas 450.000 leu. Kisebb-nagyobb házak, földbirtokok, szőlők. Tománénál 9 12-ig, 3-6-ig Tache Ionescu (Körös-utca) 21. sz. 3865

Használt női fekete kabát, egy zsakett öltöny, cipők, ruhák olcsón eladók. Cim: Cuza Voda (Szacsavay-utca) 19. sz.

Farkaskutya kolykók, gyönyörű fajtájú példányok, eladók Str. Millerand — Arany J.-utca 2., I. 12. 3951

Üvegfal ajtóval megvételre kerestetik. Cimeket a kiadóba kérek. 3963

Biharpüspöki országút mentén, vámon innen 1850 négyzetméter telek nagyon olcsón eladó. dr. Petroczy Str. Nicolae Zsiga (Lukács György-u.) 38. 3976

Kézimunkát és egyéb értéktárgyat elfogadok bizományba. — Weinbergerné, Str. Mănăstirii (Zárda-u) 1 3848

Eladó új magánház 2 szobás elfoglalható lakással 200.000 lei. Popovics iroda Vlahuta (Szt. János-u.) 4. 3972

Modern bérházak a központban 10 százalék és nagyobb jövedelemmel. 1-2 millióig eladók. Petroczy, Nic. Jiga (Lukács Gy.) 38. 3974

Eladó 2 uri lakásos ház istállal, udvarral, Calea Victoriei Kolozsvári-utcai részen, 560.000 leu. Toma Józsefnél Tache Ionescu (Körös-utca) 21. 3900

Ruhákat vegytelen fest, tisztít

gallérokat, kézelőket, legszebben mos és vasal

Szabó László

Strada Tache Ionescu (Körös-utca) 1. szám
Fiók: Bazarepülei, Bulev. Reg. Ferdinand

ESŐERNYŐ Rosenberg Testvérek

legolcsóbb a készítőnél
Iorga (Zöldfa-ut) 8. — Behuzás, javítás gyorsan készül.

Parfumeria Venus

megnyit a Sas-passagiban, (Novomeszky cukrászda mellett, ahol kölnivizek, francia parfümök, szépség-ápolási, háztartási, gummi és kötszerek legolcsóbban szerezhetők be.

URSUS-EXTRA

világos sör-különlegesség
okt. 1-től ismét kapható
Czell-sörifőzde
Kolozsvár-Monostor

Jöjjenek Bukaresibe!

Vegyék igénybe a minden igazolvány nélküli 50 százalékos vasúti kedvezményt, hogy megtekinthessék az első nagy

Nemzetközi Műszaki Bányakiállítás

Nyitva van 1925 október 31-ig

Bukaresiben, a Parcul Carolban, ahol az ország és külföldnek az egész bányá-

peiroleum-, szén-, ásvány- és gépiparban használt kezelei és szerszámai ki vannak állítva — Egy a kiinduló állomáson váltott egész jeggyel, amely a kiállítás látározandó, az államvasutak igazgatósága hivatalos lapjának október 12-iki, 198. számában közzétett 092729/26942 — 1925 számú rendelete szerint, minden ráfizetés nélkül haza lehet utazni.

50 százalékos kedvezmény minden igazolvány nélkül

Nyomatott Sonnenfeld Adolf R.-T. köriratosgépén.